

Obec STROČÍN

Stročín 15, 089 01 Svidník, IČO: 00330990

Interná smernica č. 3/2026

SMERNICA

o používaní nástrojov umelej inteligencie

Čl. 1

Účel a predmet smernice

- (1) Táto smernica upravuje pravidlá používania systémov umelej inteligencie (ďalej len „AI“) zamestnancami obce Stročín (ďalej len „obec“) pri plnení pracovných úloh a pri výkone samosprávnych a prenesených kompetencií obce.
- (2) Smernica sa vydáva najmä na zabezpečenie súladu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (ďalej len „akt o AI“), s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len GDPR), so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- (3) Cieľom smernice je umožniť zodpovedné a bezpečné využívanie AI na zvýšenie efektivity práce obecného úradu pri súčasnej ochrane osobných údajov, dôverných informácií, práv dotknutých osôb a dobrého mena obce.

Čl. 2

Vymedzenie pojmov

(1) Na účely tejto smernice sa rozumie:

- a) systémom AI – strojový systém, ktorý na základe vstupov odvodzuje výstupy (obsah, predpovede, odporúčania alebo rozhodnutia) a ktorý po nasadení vykazuje rôzne úrovne autonómie (čl. 3 bod 1 aktu o AI); patria sem najmä generatívne nástroje (napr. chatboty, generátory textu, obrazu a zvuku), prekladače založené na AI, analytické a rozhodovacie nástroje s prvkami AI,
- b) verejným AI nástrojom – systém AI dostupný verejnosti prostredníctvom internetu (napr. verejne dostupné chatboty a generátory obsahu), pri ktorom obec nemá zmluvne zaručenú kontrolu nad spracúvaním vložených údajov,
- c) schváleným AI nástrojom – systém AI, ktorého používanie na pracovné účely schválil štatutárny orgán obce alebo ním poverená osoba a ktorý je zapísaný v evidencii AI systémov podľa čl. 9 tejto smernice,
- d) vysokorizikovým systémom AI – systém AI podľa čl. 6 a prílohy III aktu o AI, najmä systém používaný pri rozhodovaní o prístupe fyzických osôb k základným verejným službám a dávkam, pri zamestnávaní a riadení zamestnancov alebo v oblasti presadzovania práva,
- e) výstupom AI – akýkoľvek text, obraz, zvuk, video, analýza, návrh alebo iný obsah vytvorený alebo podstatne upravený systémom AI.

Čl. 3

Rozsah pôsobnosti

- (1) Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov obce bez ohľadu na druh pracovnoprávneho vzťahu, vrátane osôb vykonávajúcich prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- (2) Smernica sa primerane vzťahuje aj na volených funkcionárov obce pri používaní technických prostriedkov obce a na osoby, ktoré pre obec vykonávajú činnosť na základe zmluvného vzťahu, ak sa na tom obec s takou osobou dohodne.
- (3) Ak obec vystupuje ako zriaďovateľ rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie, odporučí jej prijatie obdobných pravidiel; táto smernica sa na organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce vzťahuje, len ak to určí ich vnútorný predpis alebo pokyn zriaďovateľa.

Čl. 4

Základné zásady používania AI

- (1) Zamestnanec môže systémy AI používať výlučne ako podporný nástroj. Zodpovednosť za obsah, správnosť, zákonnosť a použitie výstupu AI nesie vždy zamestnanec, ktorý výstup použil, a obec ako nasadzujúci subjekt; zodpovednosť nemožno preniesť na systém AI.
- (2) Každý výstup AI, ktorý sa má použiť pri plnení úloh obce, musí pred použitím prejsť ľudskou kontrolou – zamestnanec je povinný overiť vecnú správnosť, aktuálnosť, súlad s právnymi predpismi a vhodnosť výstupu; osobitnú pozornosť venuje tomu, že systémy AI môžu generovať nepravdivé alebo vymyslené informácie vrátane neexistujúcich právnych predpisov a rozhodnutí.
- (3) Systémy AI nesmú byť použité na prijatie rozhodnutia v správnom konaní ani iného úkonu s právnymi účinkami voči fyzickej alebo právnickej osobe bez toho, aby rozhodnutie posúdila a prijala oprávnená úradná osoba.
- (4) Na pracovné účely možno používať len schválené AI nástroje. Používanie iného systému AI na pracovné účely je možné len s predchádzajúcim súhlasom štatutárneho orgánu obce alebo ním poverenej osoby.

Čl. 5

Zakázané používanie AI

- (1) Zakazuje sa používanie systémov AI, ktoré predstavujú zakázané praktiky podľa čl. 5 aktu o AI, najmä systémov na sociálne skórovanie fyzických osôb, systémov využívajúcich manipulatívne alebo podprahové techniky, systémov na rozpoznávanie emócií na pracovisku a systémov necielene zbierajúcich podoby tváre na tvorbu databáz rozpoznávania tváre.
- (2) Zamestnancom sa ďalej zakazuje:
 - a) vkladať do verejných AI nástrojov osobné údaje fyzických osôb (najmä obyvateľov, žiadateľov, klientov sociálnych služieb, zamestnancov a volených funkcionárov), a to ani v čiastočne anonymizovanej podobe, ak je osoba identifikovateľná z kontextu,
 - b) vkladať do verejných AI nástrojov informácie chránené osobitnými predpismi (najmä daňové tajomstvo, utajované skutočnosti, bankové tajomstvo, informácie zo správnych a priestupkových konaní) a neverejné dokumenty obce vrátane návrhov zmlúv, interných analýz a podkladov na rokovanie orgánov obce pred ich zverejnením,
 - c) používať AI na vytváranie obsahu, ktorý je nepravdivý, zavádzajúci, diskriminačný alebo poškodzujúci dobré meno obce alebo tretích osôb, vrátane tzv. deepfake obsahu zobrazujúceho skutočné osoby bez ich súhlasu,
 - d) používať AI spôsobom, ktorý obchádza bezpečnostné opatrenia informačných systémov obce alebo pravidiel kybernetickej bezpečnosti,
 - e) vydávať výstup AI za výsledok odborného posúdenia, ak výstup neprešiel kontrolou podľa čl. 4 ods. 2 tejto smernice.

Čl. 6

Ochrana osobných údajov

- (1) Spracúvanie osobných údajov prostredníctvom systémov AI je spracovateľskou operáciou podľa GDPR. Pred zavedením systému AI, ktorý má spracúvať osobné údaje, obec posúdi právny základ, účel a primeranosť spracúvania, doplní záznamy o spracovateľských činnostiach a v prípade potreby uzatvorí s poskytovateľom systému zmluvu o spracúvaní osobných údajov podľa čl. 28 GDPR.
- (2) Ak spracúvanie osobných údajov systémom AI pravdepodobne povedie k vysokému riziku pre práva a slobody fyzických osôb, obec pred začatím spracúvania vykoná posúdenie vplyvu na ochranu údajov podľa čl. 35 GDPR; posúdenie sa konzultuje so zodpovednou osobou (DPO).
- (3) Dotknuté osoby musia byť o spracúvaní osobných údajov systémom AI informované v súlade s čl. 13 a 14 GDPR; obec na tento účel aktualizuje príslušné informačné povinnosti.
- (4) Fyzická osoba má právo na to, aby sa na ňu nevzťahovalo rozhodnutie založené výlučne na automatizovanom spracúvaní podľa čl. 22 GDPR; obec zabezpečí, aby rozhodnutia s právnymi alebo obdobne významnými účinkami vždy prijímala oprávnená úradná osoba.

Čl. 7

Transparentnosť a označovanie výstupov AI

- (1) Ak obec zverejňuje text vytvorený alebo podstatne upravený systémom AI, ktorého účelom je informovať verejnosť o veciach verejného záujmu (najmä oznamy, tlačové správy a informácie o činnosti obce), a tento text neprešiel ľudskou redakčnou kontrolou so zodpovednosťou za jeho obsah, musí byť zreteľne označený ako obsah vytvorený umelou inteligenciou (čl. 50 aktu o AI). Ak text prešiel riadnou ľudskou kontrolou a obec za jeho obsah zodpovedá, označenie sa nevyžaduje; obec však môže v tomto prípade označenie uviesť dobrovoľne.
- (2) Obrazový, zvukový alebo audiovizuálny obsah vytvorený alebo manipulovaný AI, ktorý sa podobá skutočným osobám, miestam alebo udalostiam a mohol by sa javiť ako pravý (deepfake), musí byť pri zverejnení zreteľne označený ako umelo vytvorený alebo manipulovaný.
- (3) Ak obec prevádzkuje chatbota alebo iný systém AI určený na priamu interakciu s verejnosťou (napr. na webovom sídle obce), musí byť fyzická osoba jasne informovaná, že komunikuje so systémom AI, a to najneskôr pri prvej interakcii.

Čl. 8

Vysokorizikové systémy AI

- (1) Pred nasadením systému AI obec posúdi, či nejde o vysokorizikový systém AI podľa čl. 6 a prílohy III aktu o AI (čl. 2 písm. d) tejto smernice); posúdenie sa zdokumentuje v evidencii podľa čl. 9 tejto smernice.
- (2) Ak obec nasadí vysokorizikový systém AI, ako nasadzujúci subjekt najmä:
 - a) používa systém v súlade s návodom na použitie poskytovateľa a zabezpečí primeraný ľudský dohľad osobami s potrebnou spôsobilosťou a oprávneniami,
 - b) zabezpečí, aby vstupné údaje boli relevantné a dostatočne reprezentatívne vzhľadom na zamýšľaný účel systému,
 - c) uchováva automaticky generované logy systému v rozsahu a po dobu podľa aktu o AI, najmenej šesť mesiacov, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
 - d) ako orgán verejnej moci vykoná pred uvedením systému do používania posúdenie vplyvu na základné práva podľa čl. 27 aktu o AI a splní registračné povinnosti v databáze EÚ,
 - e) monitoruje prevádzku systému a pri zistení rizika alebo závažného incidentu informuje poskytovateľa a príslušný orgán dohľadu a používanie systému podľa potreby pozastaví,
 - f) informuje dotknuté fyzické osoby, že sa vo vzťahu k nim používa vysokorizikový systém AI, ak systém prijíma rozhodnutia alebo pomáha pri prijímaní rozhodnutí, ktoré sa ich týkajú.

Čl. 9

Evidencia AI systémov a schvaľovanie nástrojov

- (1) Obec vedie evidenciu používaných systémov AI podľa vzoru v prílohe č. 1 tejto smernice. Evidencia obsahuje najmä názov a poskytovateľa systému, účel použitia, kategóriu rizika, informáciu o spracúvaní osobných údajov a určenie zodpovedného zamestnanca.
- (2) Návrh na schválenie nového AI nástroja predkladá zamestnanec starostovi obce. Súčasťou schválenia je posúdenie podľa čl. 6 a čl. 8 ods. 1 tejto smernice.
- (3) Evidenciu vedie a jej aktuálnosť najmenej raz ročne overuje zodpovedná osoba.

Čl. 10

Gramotnosť v oblasti AI

- (1) Obec zabezpečuje primeranú úroveň gramotnosti zamestnancov v oblasti AI podľa čl. 4 aktu o AI, a to najmä oboznámením s touto smernicou, vstupným poučením nových zamestnancov a periodickým školením zamestnancov, ktorí systémy AI používajú, najmenej raz za 24 mesiacov.
- (2) O vykonaných školeniach a poučeníach sa vedie písomný záznam s podpisom zamestnanca.

Čl. 11

Porušenie smernice

- (1) Porušenie tejto smernice sa považuje za porušenie pracovnej disciplíny s dôsledkami podľa Zákonníka práce a pracovného poriadku obce.
- (2) Zamestnanec, ktorý zistí porušenie tejto smernice alebo bezpečnostný incident súvisiaci s používaním AI (najmä únik osobných údajov do verejného AI nástroja), túto skutočnosť bezodkladne oznámi starostovi obce a zodpovednej osobe; obec postupuje podľa pravidiel pre riešenie porušení ochrany osobných údajov.

Čl. 12

Záverečné ustanovenia

- (1) Táto smernica nadobúda účinnosť dňa 16.09.2026
- (2) Zamestnanci budú s touto smernicou preukázateľne oboznámení do 15 dní od nadobudnutia jej účinnosti.
- (3) Zmeny a doplnenia tejto smernice sa vykonávajú písomnými číslovanými dodatkami.

V Stročíne, dňa 01.09.2026

.....
Stanislav Potoma
starosta obce Stročín

Príloha č. 1

Evidencia používaných systémov umelej inteligencie

P. č.	Názov systému AI / poskytovateľ	Účel použitia	Kategória rizika	Spracúva osobné údaje? (áno/nie; právny základ)	Zodpovedný zamestnanec	Schválené dňa
1.	Google AI (Gemini)	Textová asistencia, analýza textov, pomoc pri návrhoch odpovedí	Obmedzené riziko (<i>Nástroj generatívnej AI</i>) ZÁKAZ vkladania osobných údajov občanov a dôverných informácií obce.	nie	Mgr. Zuzana Nemcová Stanislav Potoma	01.09.2026
2.	AI PC myš	Rýchle hlasové ovládanie, preklad, vyhľadávanie.	Minimálne riziko (<i>Hardvérová funkcia</i>) Bez obmedzení. Zariadenie neodosiela dáta na spracovanie tretím stranám.	nie	Stanislav Potoma	01.09.2026